

Smotra Dalmatinska

La Rassegna Dalmata

DODATAK
Objavitelju Dalmatinskomu

SUPPLEMENTO
all' Avvisatore Dalmato

Oglednica je na golem Objavitelju Dalmatinskomu i "Smotri Dalmatinskoj" za Austro-Ugarsku kr. 0. svom Objavitelju Dalmatinskomu kr. 6. smotri "Smotri Dalmatinskoj" kr. 6. Na polugodištu i na tri mjeseca izlazi se dva puta, a na godišnjicu jednom. Objavitelj Dalmatinski i "Smotri Dalmatinskoj" iste 10 para. Zastarjeli brojevi 20.

Prezzo d'associazione per un anno: per l'Avvisatore Dalmato e la "Rassegna Dalmata" per la Monarchia A-U. cor. 10. per l'Avvisatore Dalmato soltanto cor. 6. per la "Rassegna Dalmata" soltanto cor. 6. emesse e trimestre in proporzione. Un solo numero dell'Avvisatore Dalmato costa cent. 10, un solo numero della "Rassegna Dalmata" cent. 10. Numeri ristretti cent. 20.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

SI PUBBLICA AL MERCOLEDI ED AL SABATO

ITALIJA U RATU

Pisanje talijanskih novina o daljem ratovanju vrlo je nesložno: "Nuova Antologia" donijela je tu skoro članak pod natpisom "Ofenziva ili otpor", gdje se izjavljuje, da je nemoguće, da ententa probije linije centralnih vlasti, i preporučuje taktiku trajnog otpora, jer jedino ovakva taktika može dovesti do pobjede. Ovaj je članak silno razočarao ratoborne potutkače. "Popolo d'Italia" nazivlje pisca ovoga članka izdajicom domovine; priznaje, inače, da se tvrdnja o nemogućnosti prodora neprijateljske fronte može protegnuti na austro-ugarsku frontu, zbog izvanredne potoškoće zemljišta. Vojnički saradnik "Corriere della Sera" kuša da pobije pesimističke nazore "Nuove Antologije". Po njegovu mišljenju, prijedlog pisca, da se centralne vlasti slome pooštrenjem blokade, može se jedva prihvatiti; ali je isključeno, da bi jedino taj način vodio k pobjedi. "Svako je bolje, da ne stvaramo sebi nikakve iluzije o isprerpljenju centralnih vlasti". Osim toga, kaže, bila bi ova taktika suviše spora. "Corriere della Sera" kudi taktiku slijepe ofenzive, koja stoji bezbroj ljudskih žrtava i veli, da je to taktika nerazumne marve, koja se vodi na klaonicu.

Ovako raspravljane potvrđuje ono, što je onomadno u engleskoj Donjoj Kući rekao Mark Syles pri raspravi o adresi, govoreći o praznoj govorljivosti ententinih vlasti: "Mi raspravljamo, a neprijatelj stvara odluke; mi ispitujemo a neprijatelj snuje; mi smo začugljeni a neprijatelj radi".

"Journal de Geneve" saznaje, da će ministar izvanjskih posla Sonnino držati u prvom sjednici parlamenta veliki eksposé; ali kako "Avanti" piše, sprema se protiv ministra rata Zuppelli velika bura radi nedostatke uredbe značne zaštite talijanskih gradova, a socijalistički će zastupnici u komori podržati izvanjsku politiku vlade oštrog kritici.

Kako nam je onomadno žicom javljeno, talijanski je poslanik u Atini predao ministru predsjedniku Skuludisa notu, u kojoj talijanska Vlada izražuje živo negodovanje radi poznate upadiše u grčkoj komori; javljeno nam je takogjer, da "Corriere della Sera" donoseći tu vijest, primijetio je, da zlovolja Grčke ne može imati nikakva uticaja na ono što Italija misli činiti i na ono što će uraditi.

U sjednici grčke komore, od 9 o. m., kada je, pri izboru predsjedništva, glasovalo i ono 16 zastupnika iz Epira, a osobito čuveni pukovnik Dulis, došlo je u galerijama do bučnih demonstracija. Zastupnici bili su zanosito pozdravljani veselim klicanjem, a u toj je demonstraciji bio i neki šiljak protiv Italije. Poznato je, da ti zastupnici nijesu do tada bili priznati, jer niti ministar predsjednik Gunaris, niti Venizelos, kao vođa opozicije, nijesu htjeli da se njihov izbor obavjere. Kazivalo se, da su tobože obavljani po turskom izbornom redu, te prema tomu nezakoniti; nu pravi razlog bio je prosjedi Italije, koja nije htjela da ih se prizna, jer nije željela da sjeverni Epir bude zastupan u grčkoj komori. Kada se, prigodom zadnjih izbora saznalo da su ti zastupnici ovaj put izabrani po grčkom iz-

bornom redu, talijanski poslanik pitao je ministra Skuludisa što misli s njima; ali talijanska Vlada nije uložila nikakva prigovora. Vladina je stranka u Grčkoj bila vrlo zadovoljna ovom pobjedom, budući da je na taj način nekako izjavljena aneksija sjevernog Epira. Ipak taj popust talijanske vlade u ovom poslu, nije povećao simpatije Grka za Italiju; a to je baš najbolje dokazala ona demonstracija, koja je toliko opekla talijansku vladu.

Ta je mruvolja naprama Italiji došla do izraza u mnogim novinama prigodom dolaska na Krf, uz druge ententne čete, neke neznatne talijanske četice. Venizelistička "Nea Helas" tu skoro je ovako o tom dolasku pisala: "Nas ne uznemiruje nazočnost na Krfu engleskih i francuskih vojnika; nu nikada ne čemo tamo trpjeti talijanske vojnika, ma da ih je samo dvadeset. U borbi protiv vlasti, koja nama bez ikakva prava uskraćuje posjed dvanaest otoka, uvijek ćemo podupirati vladu."

Taj osjećaj prema Italiji ispoljava se u svakoj prigodi. I tu skoro pri raspravi u Zastupničkoj kući o iskravanju Talijana na Krf, došlo je do oštredice, koja je prouzročila prilično ozbiljni diplomatski sukob između Grčke i Italije.

Još nešto; boravila je od neko doba u Grčkoj talijanska misija, sastavljena od nekoliko časnika, koji su imali preustrojiti grčko oružništvo. Njihova je služba dovršena 13 februara; ali ne samo što nijesu pozvani da u njihovu djelatnost nastave, nego su se morali, nakon tri dana, odmah povratiti u Italiju. Po svima ovim znakovima "Corriere della Sera", ističući zlovolju Grčke naprama Italiji, priznaje, da Grčka neutralnost nije više prema ententi blagohotna već radije neprijateljski nadahnuti.

Svečanom izjavi, koju su poklisari Francuske, Engleske i Rusije dali belgijskom kralju u Havru-u o obnovi garancija ovih vlasti za uspostavu Belgije i njezine političke i gospodarske neodvisnosti, talijanska vlada nije se bezuvjetno priključila. Ona je na-prosto izjavila, da nema nikakvih prigovora protiv izjave saveznika. To je dakako prizvoje ne samo neko neraspoloženje u ententnim krugovima, nego je i u samoj Italiji pobudilo neko negodovanje. "Secolo" o tome piše: "Temeljito proučivši službeni izvještaj, moramo priznati, da se Italija zapravo nije priključila ovoj izjavi, i ako se ova činjenica ne može smatrati kao znak zlovolje i protivštine protiv Belgije, ipak se može smatrati kao znak nastojanja, da se Italija ne bi rado odviše čvrsto vezala uz svoje saveznike.

Još jednu karakterističnu pojavu imamo da zabilježimo ovo zadnjih dana u Italiji, a to je učestana požara, očevidno podmetnutih sa strane radnika, i uopće takvih elemenata, koji najviše trpe uslijed sadašnjeg rata. Onomadno u Genovi zapalio se u docku stearin, koji je netom bio iskrčan za neke lagje. Taj se požar silno razmahao, te je u docku zahvatilo engleske i talijanske lagje. Dakako potankosti se o ovom požaru kriju i zabašuruju, ali je karakteristično da je ovo u kratko vrijeme treći veliki požar u Genovi; a kako je poznato ovaj grad najviše strada uslijed današnjega rata.

RAT

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvjestaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

Rat s Rusijom i s Italijom.

BEČ, 20. Javljamu iz stana ratne štampe:
Rusko bojište.

Ništa novo.

Talijansko bojište.

U Judikarijama, naše je utvrđenje Carriola (kod Lardara) pod teškom vatom mužara. Na fronti Soče traju topovski bojevi.

Jugo-istočno bojište.

Pred Bazar-Sjakom uzeta je jedna talijanska prednja pozicija; dalje na jug potisle su se naše čete do neprijateljskih linija jugo-istočno od Drača. Skupine Arbanasa, što vojuju na našoj strani, zauzele su Berat, Ljusnu i Pekinju. U ovim mjestima zarobljeno je preko 200 žandara Esad paše.

BEČ, 21. Službeno se javlja:

„21. februara 1916.

Rusko bojište.

Austro-ugarska odjeljenja bacila su sinoć neprijatelja jugo-istočno od Kozlova na Strypi iz pomaknute pozicije.

S obje strane bila je povećana aviatorska djelatnost.

Talijansko bojište.

Nema nikakvih osobitih događaja.

Jugo-istočno bojište.

Arbanaska odjeljenja, koja vode austro-ugarski oficiri, dostigla su zapadno od Kavaje jadransku obalu.

Zamjenik poglavice generalnog štaba

v. Höfer podmaršal.

Izvjestaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 19. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 19. februara.

Zapadno bojište.

Naše čete učinile su se izjalovi engleska nalaza jugo-istočno od Yperna, pripravljena jakom vatrom. U odsjeku sjeverno i sjevero-istočno od Arras bojevi minama i ručnim granatama. Između Aisne i Neuse mjestimice jača neprijateljska vatra artiljerije i mina. Na izvici Combres porušili smo većim lagunanjem jedan dio francuske pozicije. Sjevero-istočno od Largitena (jugo-zapadno od Altkircha) ispala su njemačka odjeljenja u neprijateljsku poziciju, porušila su naprave za obranu i zapreke, te se povratiše sa nekoliko zarobljenika i dvije zaplijenjene

sprave za bacanje mina. Naši avijatičari navalise s uspjehom na letišta Abeele jugo-zapadno od Poperinghe i na neprijateljske željezničke naprave. Inače ništa novo.

BERLIN, 20. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 20. februara.

Zapadno bojište.

Na kanalu Yser, sjeverno od Yperna, jurišem je osvojena engleska pozicija u frontalnoj širini od kakovih 350 m. Južno od Loosa razvili su se žestoki bojevi; naši avijatičari obasuli su bombama veliki broj mjesta iza neprijateljske sjeverne fronte pa i Luneville.

Istočno bojište.

Kod Sawitsche na Berezini skrhalo se je ruska nalaza o našu vatra između obostranih linija. Logischiin i željezničke naprave Tarnopola napali su njemački avijatičari.

Balkansko bojište.

Ništa novo.

BERLIN, 21. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 21. februara.

Zapadno bojište.

Na sjever Yperna odbijen je engleski napad ručnim granatama na naše nove pozicije na konalu. Na jug Loosa neprijatelj se morao opet povući pred našom pozicijom kod tavnika.

Na cesti Lens-Arras neprijatelj je naprasno napao na naše pozicije.

Eskadra naših letilica napale su dobrim uspjehom, češće opažen, stražnja neprijateljska utvrđenja, između ostalih i ona u Fournesu, Poperinghu, Amiensu i Lunevillu.

Istočno bojište.

Pred Dvinskom izjavili su se ruski napadi. Odbijeni su i na ostalim mjestima fronte manji neprijateljski zagoni.

Vrhovna uprava vojske.

Zračna nalaza.

Na 20 februara na podne napale su letjelice mornarice englesku obalu, te su obilno i sa dobrim uspjehom bombardovale tvornice u Dealu, željezničke i lučke naprave i gazometar u Lowestoftu. Željeznička stanica i lučke naprave u Lowestoftu više puta su pogojene. Gazometar je od jedne bombe srušen. U Downsu bačene su bombe na dva parobroda — skladišta.

Unatoč paljbi i progibanju sa strane neprijateljskih letjelica, povratili su se svi idroplani čitavi natrag.

Zapovjedništvo flote.

BERLIN, 19. Zvanično. Britski admiralat porekao je preko agencije Reuter u izvješću od 18 o. m. gubitak dviju ratnih lagja u boju od 10 na 11 u noći na prudu Doggera, izjavljujući, da je neistinit njemački izvještaj. Na ustuk ovoj zvaničnoj izjavi utvrđuje se, da je uništenje drugog broda osim „Arabisa“ dokazano na temelju neporecivih opažanja njemačkih bojnih sila.

„Praesbiter Dominus Statileus Parochus in honorem Beatorum Michaelis de Lasane et Martini de Crusevo concedente ordinario, et consentientibus Patronis translati MDLXXXVII.“

Drugi natpis učinjen za preudesbe i proširenja crkve na tlu Cambij glasi:

Translati jam praecedentibus annis Ecclesiis s. Michaelis de Lazane, et Martini de Crusevich super solo Cambiorum. Incolae ejusdem loci, ac confratres rustici eorumdem Sanctorum ecclesiam per Eum aedificatam ex augustis Aere pro pro, o amplioribus in totum reaedificantes super eodem solo ampliaverunt. Anno Domini MDCCXII.

(Bulettno pag. 67 anno XII. N. 5 1889).

Pogodba za tu radnju bila je učinjena između arambaše sela Pavla Svetinova i sudaca krkovne škole sa mestrom Zorziem Galassom, kojemu su plaćali svaki dan 5 libara, a za drvo i crijep po „pašu“ L. šest. Svjedoci na toj pogodbi bili su: Zuan Bogheltich i Giulio Baiamonti (iz knjige: Processu per la cura di C. Cambio). Pri gradnji bijaše neko kamenje izvagneno u Solinu na zemlji Tome i Ivana Parača iz Vranjica, radi česa bilo je i pravdanja (Citirana knjiga).

Na jednoj kući u Kambelovcu ima ovaj natpis:

Cambij fratres unanimes Exemplar Nepotibus MDLXXXIX.

Drugi natpis:

Cambij Petri. Ac Franc. Eloquio Et Annis in MDLXXXIX.

(Slijedi).

Iz povijesti Kaštela.

(Pišu d.n Danjan Pavlov i d.n Ivan Vuletin)

(Nastavak vidi br. 15)

III.

Kaštel Kambelovac.

Stanovnici, koji se slegoše u sagrajeni kaštio pl. Cambij, prvotno stanovahu gore u Koziaku kod crkvice sv. Mihovila u Lazanima. Prema zakladnom pismu župe Kaštel-Kambelovca i K. Gomilice iz god. 1104, koje im je zajedničko, drugo znamenito prvotno obitavalište bilo je i sv. Martin na Krugu, danas Gospe na Krugu, zvane Selišće ponaže Budrina. Podno sv. Mihovila našlo se iskopina i nove, na temelju kojih se sudi, da je još za rimskoga doba tu bilo naselje rimsko.

Kašto plemića Cambij, po kojima je bilo prozvano ovo selo, bi podignut god. 1566. od Frane Cambija iz Splita, te se još i danas u dobrom stanju uzdrži. Ova obitelj dogje u Dalmaciju iz Firence početkom novoga vijeka, ne mogući snositi despotizam kuće Medici.

Nad glavnim vratima kaštela, sa sjevero-istočne strane, čita se natpis, koji se ovdje prenosi u ojevroljenom prijepisu: „Da Gio: Maria Geremia di Veneta autorità nodaro publico ho copiato, sottoseritto e sigillato.“

Mariorum curam Cambi Francisce secutus hoc struit agricolis tui ut ab hoste fiant. MDLXVI.

U knjizi Dr. Jakova Ghidine „Le Castella di Spalato e Traù“ isti natpis nahodi se:

Marior (um) curam Cambi Francisce secutus Hoc struis Agricola Ut tutus ab hoste fiat. MDLXVI.

Dr. Ghidini govoreći u spomenutoj knjizi o Cambijima: „Praotac plemenite obitelji plemića Cambij je neki Neri, iz varoša „li sepoloro“, zanatljija, koji je živio god. 1347, od kojega potječe Franjo Filip, bivši član vrhovne općine Visokih Priora slobodne firentinske republike.

Došavši one iste godine u Firence Ivan Paleologo, grčki car, radi sjedinjenja grčke s latinskom crkvom, podiže na čast Grofa-Palatina Filipa Frana pl. Cambij, ujedno s drugim nekim Priorima i Gonfalonierima, predajući mu diplomu „Zuperiole coll“ armii da pittura „t. j. orao sa dvije zlatne, glave u crvenom polju.“

„Kad je pala glasovita firentinska republika, a jer je u istoj bila izložena takogjer obitelj Cambij, god. 1497 bijaše prisiljena da se seli, uz mnoge obitelji Firence, i nastani se u Splitu.

Iz Firence dogjose dva brata Cambij: jedan se nastani u Mlecima, a drugi, koji se zvao Franjo, u Splitu. Ogranak ovoga u Splitu brzo izumre, te se preseli onaj iz Mletaka u Split. Prema tome današnja obitelj Cambij ishodi od one loze mletačke.

O nekom Frani Cambiju, po svoj prilici o gore navedenom, ima spomena u jednom spisu god. 1414: „Od gosp. Marka di Pietro Rettore, koji je zasjedao kao odaslanik u općinskoj loži, uz pristajanje stranak, bi zaključeno, da Valea Quachiar i Dragivoj Ostojih iz Splita — uz njihovo prisustvo i privolu — moraju dati i platit solidarno gosp. Frani Cambiju od prvog Miholjdana 13 lira sitneži i to za 10 mjerazita od njega primljenih“.

Izvještaj turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 20. Glavni stan javlja: Neprijateljski oklopljeni brod ispalio je sa obale Imbroza bez uspjeha nekoliko granata protiv Tekke-Burnu; inače ništa važno.

CARIGRAD, 22. Glavni stan saopćuje: Sa različitih fronta nijesu pripjele nikakove vijesti, koje bi javljale znatnije promjene.

Previšnje odlikovanje Pflanze-Baltinu.

BEČ, 21. Cesar je podijelio generalu pješadije Pflanze-Baltinu krst za vojne zasluge I. razreda, u priznanje pobjedonosnog vodstva njegove vojske.

Naši avijatičari u Italiji.

RIM, 22. Agencija Stefani javlja: Jučer u jutro preletjele su neprijateljske letjelice neka mjesta u pokrajini Milana i Brescine, te su nanijele neznatne materijalne štete. U Desenzano usmrćene su dvije osobe, a više ih je ranjeno; u Salo ranjena je jedna osoba; u Trezza i Adda usmrćene su dvije osobe, a četiri su ranjene. Sve ove žrtve pripadaju gragjanskoj ruci.

Eksplozije i požari u Italiji.

LIJANO, 20. Jaka eksplozija, koja je nastala u tvornici nabojarske artiljerije u Bologni, nanijela je silne štete; dvije su osobe smrtno ranjene. Požar stearine, što je nastao u Genovi netom se ovaj teret iskrcio strasno se je rasprostranio i učinio znatne štete. U kratko vrijeme ovo je veliki treći požar u Genovi.

Još o požaru u Genovi.

LONDON, 21. Reuterovoj agenciji javljaju iz Rima: Veliki požar, koji je buknuo na 18 februara u Genovi u dočku, zahvatio je neke engleske i talijanske lagje. Dvojica, koji su okrvljeni, da su podmetnuli vatru bili su uhapšeni.

Engleska vlada zove pod barjak neženjene.

LONDON, 22. Agencija Reuter javlja: Pozvani su u vojsku svi neženjene od devetnaest godina.

Ratni zajam Engleske.

LONDON, 22. Donja je kuća jednoglasno prihvatila osnovu za ratni zajam od 420 milijuna. Preko rasprave izvajao je Asquith, da zajmovi od početka rata iznose 2082 milijuna.

Njemačka kolonija Kamerun.

LONDON, 20. Agencija Reuter: Njemačka garnizona u Mori (sjeverni Kamerun) predala se je. Tim je dovršeno osvojenje kolonije.

Ententa i Grčka.

ATINA, 20. Agencija Reuter: Po zvaničnim vijestima zaprimilo je jedno odjeljenje saveznika mali otok Othoni kod Krita.

ATINA, 20. Agencija Reuter: Saveznici uapsili su neprijateljskog konsula na otoku Chios.

General Sarrail.

SOLUN, 21. General Sarrail krenuo je put Atine, da posjeti kralja.

Ruski car u Carskojem-selu.

PETROGRAD, 22. Car se povratio sa fronte u Carskoje selo.

Veliki knez Nikolaj Nikolajević u Erzerumu.

PETROGRAD, 21. Vrhovni zapovjednik kavkasko armade veliki knez Nikolajević krenuo je put Erzeruma.

Zavjera na Madagaskaru.

PARIZ, 20. "Journal" doznaje s Madagaskara, da su se tu zbili prilično ozbiljni događaji. Na 31 decembra europski oficiri, visoki funkcionari, podoficiri i vojnici imali su biti otrovani i pogubljeni. Organizacija urotnika bila je utemeljena otrog 5 godina, pod izlikom jednog patriotskog udruženja. Slijedilo je više od 200 uapšenja. List pripisuje zavjeru njemačkoj propagandi.

Za naše junake.

Donosimo iz "N. Jedinstva" ovo krasno pismo g. viteza Vukovića, na koje obraćamo osobito pažnju naših čitatelja, koji će mu sami uvidjeti znamenitost. Časni gospodine Uredniče! S Vašim cijenjenim pismom od 15 januara Vi me pitate kako će se urediti pitanje opskrbe siročadi i udovica poginulih nam junaka, kao i vojnika koji su u ovom ratu ostali nesposobni za daljnju radnju i nijesu više u stanju skrbiti se za svoju obitelj.

Dotični zakonski postojeći propisi (od g. 1887) moraju se, na žalost, smatrati ne samo nepotpunim, ali i nedostatni za današnje prilike. Ovi su propisi valjda odgovorili prilikama u kojima je živio ondaniji narastaj, ali više ne odgovaraju niti duhu vremena, niti socijalnim dužnostima države prema svojim podanicima.

Valja priznati, da se je vlada brinula raznim uredbama, da bi zastarjele zakonske osnove bolje odgovarale modernim dužnostima državne uprave, ali nema dvojbe, da će nakon rata trebati da se urede različite promjene u pogledu opskrbe siročadi i udovica kao i vojnika u ratu za radnje o nesposobnih, da se uzmože reći da je Austro-Ugarska država na polju socijalne pravednosti učinila svoju dužnost prema onima, koji su takogjer izvršili dužnost prema pjestolu i domovini.

Da se bolje orijentirate u pogledu zakonskih propisa, svraćam Vašu pažnju na zakonske propise, koje su naznačene u vladinoj naredbi 28 rujna pr. god., kojom su nadopunjeni prijašnji propisi u ovoj oblasti. Osim toga moram nadodati, da razna privatna društva rade, a da se sakupljanjem novčanih sredstava pomogne udovicama i sirotama vojnika, kojima je dakle za sada osigurana prilična opskrba. Ali je sigurno, da će se poslije rata svi državni faktori potruditi, da se ne samo ovima trajno osigura opstanak, ali i svima koji su u ratu ostali nesposobni za radnju i zaradu. Nego, dok će se s jedne strane i privatnim putem skrbiti za sve, koji su se u ovoj ratu žrtvovali životom i zdravljem, mislim, da je s druge strane dužnost naroda i onih koji su kod kuće ostali, da dužnim i časnim uspomena ovje-

kovjeće spomen sviju, koji su svoj mladi život ostavili na bojnom polju, za svoga Cara i Kralja i za Domovinu. Daleko od kuće, većinom u tugjoj zemlji našli su mnogi naši vojnici, a žalibože još će njih naći, zadnji pokoj; u rijetkim slučajevima obični križ kazivati će mjesto, gdje je hrabri dalmatinski vojnik pao.

Poslije rata zahvalni narodi Austro-Ugarske sigurno će se sjetiti kostiju naših vojnika po bojnim poljanama, ali imena naših junaka u tugjoj zemlji brzo će se izgubiti, ako se narod u svojoj užoj domovini njih ne sjeti. Stoga treba imena poginulih vojnika na doličan način ovjekovječiti, da i buduća pokoljenja znadu zašto su poginuli i da se svak sjeti, da i u buduću treba natjecati se u ljubavi i vjernosti prema Kralju i Domovini. Vidljiv spomenik utječe na duh narasta, izazivlje harnost i blagoslov prema palima. Stoga u svakom gradu, u svakoj varoši, u svakoj općini treba da se u mramor uklešu imena junaka dotičnog mjesta, koji su poginuli za Kralja i Domovinu, kao i za vjeru i za hrvatsko ime. I buduća pokoljenja će se harnošću njih sjetiti i sigurno će im na dan mrtvih molitvom i cvijećem kititi spomenike i tako uzdržati vječitu spomenu poginulih hrabrih vojnika.

Vi, gosp. uredniče, ispuniti ćete sigurno i u ovome patriotsku dužnost, ako u svakoj prigodi u Vašem cijenjenom listu budete preporučivali, da ovu našu dužnost svuda izvršujemo, siguran da će je naš narod ispuniti, vičan, da svoju patriotsku dužnost izvršuje ne samo riječima nego i djelima.

S odličnim štovanjem Vama odani:

Ante vit. Vuković

član g spodske kuće Carevskog Vijeća.

Beč, 21. I. 1916.

Pad Erzeruma.

Berlinski "Lokalanzeiger" javlja s ruske granice: Petrogradska telegrafska agencija objelodanjuje ovaj telegram podkralja od 16 o. mj. poslije podne: "Bog je u tolikoj mjeri bio uz naše čete, da smo nakon pet dana besprimjernih jurisa osvojili Erzerum. Neizrecivo sam sretan, što mogu da carskom Veličanstvu javim ovu pobjedu."

"Frankfurter Zeitung" javlja iz Pariza: O osvojenju Erzeruma javlja petrogradski dopisnik "Tempsa": Ruske su čete pod generalom Judevičem zauzele sjugo-istoku grad Kop, a zatim su prešle u dolinu Muzacaje, gdje su zauzele Kenis i osvanule pred jehom utvrdom Erzeruma, gdje su Turci to najmanje očekivali.

"Lokalanzeiger" javlja dalje: Pojednosti o padu Erzeruma još nijesu poznate. Stoga treba neprijateljske izvještaje o tobožnjem velikom plijenu u zarobljenicima i topovima primati s velikom rezervom. Da je sama tvrđava pala, to je stvarno. To dakako ne će imati nikakova uticaja na fronti Iraka i u Mezopotaniji, jer je goroviti teren nadalje teoban, a udaljenost je od mora vrlo velika.

U BERLINU, 19. Sa švajcarske se granice javlja: Listovi četvornoga sporazuma izvješćuju povodom pada Erzeruma, da je vanredno bogat ratni plijen dospio u ruke Rusima. Zarobljeno je tobože 100.000 momaka posade, a oteto 1000 topova. — "Lokalanzeiger" tomu primjećuje: Ove se vijesti moraju primiti vrlo oprezno, jer je očevidno, da su pretjerane.

U BERLINU, 19. veljače. Listovi javljaju s ruske granice: Prema izvještajima ruskih listova otieli su Rusi kod osvojenja Erzeruma u izvanjskim utvrdama 467, a u unutrasnjim utvrdama 374 topa; osim toga 200 poljskih topova.

Erzerum, glavni grad i trgovačko istoimenog azijsko-turskog vilajeta (76 720 km.² a 645.700 stanovnika) u Turskoj Armeniji, na južnom rubu zaravanska duga 38 km, a široka 22 km. Erzerum je sjedište valije, guvernera, te broji 6600 kuća i oko 100.000 stanovnika, od kojih su polovica Turci, a ostali Armenci, Perzijanci i Greci. Od god. 1864 opasan je grad novim utvrdama, od kojih su najvažnije Top Dagh (Medždine Tepe) i Kirimliti Dagh. Ulice su krivudaste, male i uzane, a protiv ih potoci.

U gradu je od 30 džamija, 11 kupatila, te nekoliko mauzoleja. Nekadašnja je trgovina sasvim propala, odakle je perzijsko-evropska trgovina udarila drugim putem preko Transkavkazije. U gradu su bile na glasu kovačnice željeza i bakra, te trgovina kože i sagova. Po pazardima se danas najviše nalazi perzijske robe. Erzerum je bio nekada na glasu poradi trgovine konja i krznenne robe. Grad je silio postradao od potresa dne 2 juna 1859. Ruski pokus, da dne 9 novembra 1877 grad osvoje, nije uspio, nego im se za vrijeme oružanog primirja u Drinopolju (u februaru 1878) dopustilo, da Erzerum zaposjednu, kojega su poslije San Stefanskog mira morali opet isprazniti.

(Cor. Bur.)

CARIGRAD, 22. Glavni stan javlja:

Službeni izvještaj od 21 februara.

Naša vojska s vojničkim obzirima, povukla se, bez gabitaka, u poziciju na zapad Erzeruma, iza kako je razorila pozicije, koje su se nalazile 15 km istočno od grada, i uništila 50 starih topova, koji se nijesu mogli prenijeti.

Fantastične vijesti što su Rusi razglasili, i prama kojima oni bi bili zaplijenili u Erzerumu 1000 topova i zarobili 80.000 naše vojske protivne su istini. Zaista u okolini Erzeruma nije bilo nikakve borbe, osim borbi, koje su se razvile u pomenutim pozicijama. Upravo reči Erzerum nije bila nikakva tvrđava, nego otvoreni grad. Ostarjele utvrde koje su se dizale u okolici, nijesu imale nikakve vojne vrijednosti. S ovog razloga nije se ni pomislilo na obranu grada.

Dnevnik ratnih događaja.

Decembra 1915.

(Nastavak vidi br. 14.)

21 decembra: Naše čete osvojile neprijateljski položaj sjeverno od Berana. — Kod Anaforte i Arburna natjerali Turci neprijatelje potpuno u bijeg i došli kod Arburna do mora. — Raspršeni su ruski izvidnički odjeli na Styru naprama Rafalowski. — Zapadno od Rullucha zaposjoe je njemački odjel engleski jarak, odbivši englesku noćnu proučavanje. Na mnogim mjestima zapadne fronte živahniji topnički bojevi. — Na južnoj fronti u Tirolu traju još topnički

bojevi. Uništene su dvije talijanske satnije, koje su kušale da prodru na brdo Sv. Mihajla. — Posljedak izbora za grčku komoru pokazuje, da je velika većina za kandidate stranke prijašnjeg ministra predsjednika. Gunarisa koji je bio najvjerniji politički neutralnosti i protivio se Venizeloso Francuzi i Englezi utvrguju prugu Ajvali-Baldza-Topči u okružju Soluna. — U dolini Drina navallali su Anarati na ostatke dviju srpskih divizija, koje uzmiču i skoro ih sasna uništiti. Naš plijen u Srbiji vrijedan je više od 100 milijuna. U ruke savezničkih četa palo je 4500 željezničkih vagona s novim lokomotivama. Svi su vagoni bili natovareni robom, što su dobili od entente. Sila municije, topova, koža i obruča od gume palo je u naše ruke. — Pred Valonom naišao je na morskou minu i potonuo talijanski transportni parobrod "Re Umberto". — Posljedak ratnog zajma u Francuskoj cijeni se na 15 milijarda. Faktični ulošci u gotovu novcu iznašali su samo 4—5 milijarda, radi čega je ratni zajam izazvao u finacijalnim krugovima veliko razočaranje.

22 decembra: U njemačkom državnom saboru primljen je kredit od 10 milijarda, koji je tražila vlada. — Na balkanskom je ratištu pred Balčikom na bugarskoj obali osvanulo rusko ratno brodovlje od 40 jedinica, te jedan dio otplovio protiv Varne i malo iza toga bombardovao grad. Vidjelo se je i prevoznih brodova za čete, pa se čini, da Rusi kane iskrcavati čete u Bugarskoj, ako mognu. — Službeni engleski izvještaj kuša da sakrije poraz entente na Dardanelima, pa kaže, da je uzmak od zaljeva Savla i Anaforte bio već davno zaključena stvar. — U Arbaniji se širi buna. Miriditi su na više mjesta iznenada napali na Srbe i porazili ih. — U Valoni se je iskrcalo 30.000 talijanske vojske, koja je poslana u unutarnji Arbanije.

24 decembra: Rusi su pokušali navalu na Besarabijskoj fronti, ali su bili odbijeni. — Nijemci su zauzeli natrag sav položaj na Hartmannswellerkopfu. — Vlada udruženih sjevero-američkih država predala je drugu notu u stvari "Ancone". — U svom govoru u domu udara Sazonov na glasnine o miru. Duma prima rezoluciju, u kojoj se izjavljuje, da Rusija ne će mira, dok se ne slomi snaga Njemačke. — Cijeli promet trgovine u Finskoj obustavljen je radi razmjestanja četa. — Otputovao je u Ameriku vojga mirovne ekspedicije Ford.

25 decembra: Istočno od Raranice provedena je uspješno navala na Ruse. — Talijani još provode topovsku paljbu na pojedine položaje tolminskog mostobrana. — Zapadno od La Bassee razorene su neprijateljske minske naprave, koje su bile isturene naprijed protiv njemačkih položajama. — General Castelnau otputovao je iz Soluna u Atinu. — Englezi su otišli iz grada Solluma u Africi. — Engleski kralj Gjuro izdao je dnevnu zapovijed na vojku. — Lloyd George govorio je u Glasgowu, da bi valjalo uzeti u posao u fabriku municije neužučene radnike. U pitanju vojne dužnosti bilo je burnih prizora u gradskom vijeću u Glasgowu. — Hervé javlja, da će se od 1. januara 1916 promijeniti ime listu "Guerre Sociale" i da će se prekinuti odnošaji između francuskog i njemačkog socijalizma. — U Sumatri je buknuo ustanak.

Naši Dopisi

Velaluka, 8 o. m.

Mjesni odbor protiv zapuštenosti izdao je ovaj krasan proglaš.

Sumješćani! Grozni rat sa njegovim još groznijim posljedicama u potpunom je jeku! — Evropa se stresa od bojne buke i topova. Cvatući gradovi i pitoma sela pretvaraju se u puste ruševine i tužna grobišta. — Uzdaši ranjenih i umirućih vojnika, narančane udovice i siročadi izvija se iz bezbrojnih kuća. — Nema gotovo obitelji, kojoj starešine, oci, hranitelji, braća, sinovi i unučad ne ostaviše svoja draga i topla ognjišta, da svoj rad i poslove zamijene sa ubojitim oružjem, da sruu u smit na obranu Cesara i Domovine!

Dok se ovo zbiva, kod nas žalosno pojavje se vidljaju. Zar je pravo da mi, koji ostadosmo kod kuće, gledamo prekrštenih ruka, kako u našem mjestu svagdanu napreduje raspuštenost malodobne djece i nesmotrene mladeži! Nipošto! Mi moramo svim silama nastojati da, kada ovaj strasni rat završi, budemo mogli naše mile dočekati radosna srca i vesela lica, polajući im račun o tome, kako smo se u ovim teškim vremenima vladali, kako smo se skrbili za djecu, koju su nam povjerali da je uzgajamo, za mladost, koju nam preporučite da je na dobro upućujemo. Tako ćemo izvršiti veliku dužnost prema našim milima.

U tu svrhu sastavio se je posebni odbor protiv raspuštenosti u mjestu, koji će uz pripomoć Općine naše, bdjeti i nadgledati ponašanje djece i mladeži, žigosati i boriti se protiv svakoj nemoralnosti u mjestu, svim dopuštenim, a i oštirim sredstvima, na ljutu ranu ljutu travu" polagati.

Zalosan je gledati, gdje se djeca skiču i klatare po putevima, te igranjava i krčmama, mjesto da svojim radom nadoknade i ono što bi naši mili bili uradili; — gdje mnoge djevojke, mjesto da se od jutra do mraka bave kućnim i obiteljskim poslovima, svojim ponašanjem ne davaju najljepše dokaze čudorednosti i uljudnosti.

Sumješćani! Radi dobrobiti pojedinaca i cijelog našeg mjesta, prenimio se, radimo, nastojmo da spasimo našu milu Velaluku od očite propasti.

Majke! Uzgajajte djecu svoju tako; da, kad sa božjom pomoću svane onaj sretni dan povratka vaših drugova, budete mogle sa mirnom savješću i sa ponosom pokazati na plod vašeg rada i u djeci i u obiteljskim poslovima.

Mladeži i djevojke! Uzdanico naša! Ne tratite u ludo vaše mlade dane! Spravljajte se za rana za vaš buduću život. Oplemenijte vaše srce dobrim i poučnim štivom. Izbjegavajte pogibeljna sjela i stanke. Klonite se svega, što bi moglo štetovati vašem dobrom glasu i poštenju. Spravljajte se, na vrijeme, kako čete postati dobri očevi i brižne majke! Prignite na rad i štednju. Promislite da se vaši mili daleko od vas sa crnom smrću bore i da vas može udes zadesiti, da se teško breme hranitelja obitelji svali prije vremena na vaša još mlada i nekaka pleća.

Djeco! Slušajte vaše starije kad vas na dobro upućuju. Priučavajte se radu i pošteni življenju. Polazite školu! Hrlite veselo k vašim učiteljima, slušajte ih, budite marljivi, pa da vašim milim roditeljima, kada se sa bojnog polja vrate, pokažete lijepe svjedodžbe o vašoj marljivosti i vladanju.

Sumješćani! Neka psovacima, lijenčinama, kradljivcima, raspuštenicima, zlogovorcima i ostalim zapuštenjacima ne bude mjesta među nama, te ako se na žalost takovih nagje, a neće da se poprave, kažimo prstom na njih, uklanjamo im se, trijebimo ih i bez milosrđa postupajmo sa svom strogošću protiv njima.

Dakle ruke na posao i u to ime Bog nam pomogao!

Za mjesni odbor protiv zapuštenosti:

Predsjednik Načelnik
A. Msgr. Bačić. Joković.

Kruševci, (kod Obrovca), 7 o. m.

Dne 25 siječnja proslavila se je u ovom kršnom mjestancu nastojanjem revnog i od naroda objubljenog župnika O. fr. Josipa Spikića, dirljivja vladajna svečanost.

Sinovci ovog mjesta, koji se nalaze u Americi, eda odole svojim vjerskim i žarkim domovinskim osjećajima, sakupiše od svojih krvavih truda lijepu svoticu, da im se u rodnom mjestu upriliči zavjetna svečanost, i otvori raka, u narodu objubljenog sveca sv. Šimuna; a to: za pobjedu našeg hrabrog oružja, zdravlje mile im braće vojnika, a up'ok onih, koji su krvlju i životom svoje junastvo zap'čatili.

Odaziv ovom plemenitom patriotskom činu bijase uprav neopisiv. Listom se podiglo staro i mlado, bolesno i zdravo, te ranim jutrom okupili se kod crkve, gdje su od svog župnika, uz pripomoć narodnog propovjednika O. fra Marijana Stasića, te m. p. starješine karinskog samostana O. fra Nikole Matasa i vel. župnika Obrovca, Nadina i Popovića, njih preko dvije stotine primili ss. sakr. isповijedi i pričesti; za tim se u 11 s. i 1/2 uputila procesija sa kipom pred. Djev., moleći kraljicu mira za žrgjen i sretni mir. Divota je bilo pogledati nečjad ispremjenu sa svedoglavim starcima, gdje u lijepom skladu njih preko tisuća, utječu se suznim očima mogućoj kraljici. Iza procesije bila sv. Misa, preko koje spomenuiti propovjednik O. Stasić izreče prigodno slovo, te svojom poznatom govorničkom vještinom ganuo narod do suza, uz tvrdo obećanje potpune vjernosti Bogu i Kralju.

Pri skromnoj okrepki kod m. p. župnika bi sakupljeno na prijedlog vel. Antunovića 68 kruna za siromašne udove poginulih junaka. — Očevidad.

DALMATINSKE VIJESTI

Vojena odlikovanja.

Njegovo s. c. i. k. Apostolsko Veličanstvo pre-milostivo udostojilo udjeliti
krst za vojne zasluge trećeg razreda sa ratnom dekoracijom u priznanje hrabrog ponašanja pred neprijateljem pričuvnom poručniku Ivanu Petru Mladineo
zlatni krst za zasluge na traku kolajne za hrabrost pričuvnom poručniku Ernestu Bonetti domobr. pješad. puk. br. 28.
narediti da se izrazi previšnje pohvalno priznanje Bartulu Apollonio
a za izvrsno službovanje pred neprijateljem natporučniku u pričuvu Agustinu Fagioni, domobr. pješ. puk. br. 37.
narediti da se objavi previšnje pohvalno priznanje za hrabro držanje pred neprijateljem pričuvnom poručniku Jurju Maroeviću pješad. pukov. br. 22.

Imenovanje.

Namjesnik dalmatinski imenovao je namjesništvenog konceptista Rikarda Visina kotarskim povjerenikom.

Odlikovanja Crvenoga Krsta.

Njegova c. i. k. Visost prejšnji gospodin Nadvojvoda Franjo Salvador, kao zamjenik pokrovitelja Crvenog Krsta u Monarhiji, udostojila se, u krugu radnosti povjerenom mu od Njegova c. i. k. Apostolskog Veličanstva, najvišom odlukom od 1 oktobra p. g. da udijeli broncanu počasnou kolajnu Crvenoga Krsta, kao promicateljima, rudarskom činovniku Franju Blasy u Siverici, inžiniru Danijelu Matošiću u Spljetu, oružničkom stražmeštru Il razreda Tadiji Mišuri i oružničkom stražmeštru Ivanu Vuletiću u Heregovnome.

Slavno poginuli za Česara i Domovinu.

† Vinko Bervaldi. Pišu iz Starogagrada: Ovih dana stiže nam crni glas sa Soče, da je onamo poginuo u boju, u cvijetu mladosti, pravnik Vinko Bervaldi Antunov. Pokojnik bio je uzoran mladić, vrijedan učenik, dobar roditelj, te je bio od svakoga ljubljen i miľovan. Prvi dan, kada je dosao na frontu, bi teško ranjen, a poslije malo sati izdahne. Bog utješio tužne roditelje, koji izgubiše sina jedinca, jedino uzdanje njihovo.

† Niko Plazibati. Na talijanskom bojištu pao je i mladi kipar iz Splita Niko Plazibati, koji se je kao djak obrtničke škole u Spljetu bio istakao svojim darom za kiparstvo, pa je kasnije bio nastavio nauke u Beču.

Iz dirljive osmrtnice, koju je njegovoj uspomeni posvetio u "N. Jedinstvu" R. pl. T. iznosimo ovo: "Poznavali smo ga kao ozbiljnog i skromnog drugu, koji je pošao u umjetnički život načelom: biti ili ne biti! Sugragjani ga za to nijesu poznavali, jer je što da stupi pred njih kao zreo umjetnik. Njega nijesu nikada uzobohile povoljne kritike bečkih novinara. Kad je učio u tršćanskoj obrtnoj umjetničkoj školi, bio je uvijek među prvima. Poslije četiri godine, što je on tu školu ostavio, ta je izlagala u bečkoj "Adria Ausstellung" 1913, a najbolje izložene stvari bile su njegove. Iz ove škole prošao je na bečku "Kunst-Gewerbe-Schule". Njegova radnja na prijama-nom ispitu ostala je uzorom u atelieru prof. Barwigu. I zbilja na toj maloj grupi za česmu pokazao je svoj istančani ukus, graciju i smisao za obrtnu umjetnost. U specijalki prof. Franza Barwigu ostao je tri godine i tu je u mnogobrojnim svojim studijama pokazao kako zna da mramorom pada život. I granitine glave i uda poprimala su pod njegovim alatom mekoću i postojnost žive puti.

rije kad vas na dobro poštu življenju. Po-
šamim učiteljima, slušajte
šim milim roditeljima,
pokažete lipe sve-
ladanju.

vaocima, lijenčinama,
zlogovorcima i ostalim
među nama, te ako
neče da se poprave,
hajmo im se, trijebimo
o sa svom strogošću

i u to ime Bog nam
zapuštenosti:

Načelnik
Joković.

od Obrovca), 7 o. m.

se je u ovom kršnom
i od naroda obljublje-
nika, dirljiva zavjetna

se nalaze u Americi,
zarkim domovinskim
in kravih truda lipeju
jestu upriliči zavjetna
odu obljubljenog sveca
našeg hrabrog oružja,
a up ko njih, koji
stvo zap čatili.

patriotskom činu bijap-
podiglo staro i mlado,
jutrom okupili se kod
a, uz pripomoć narod-
njana Stašića, te m. p.
O. fra Nikole Matasa
i Popovića, njih pre-
r. ispoivjedi i pričesti;
a procesija sa kipom
vira za žugen i sretni
ejačad ispremješanu sa
jepom skladu njih pre-
čima moguću kraljici
preko koje spomenuti
prigodno slovo, te svo-
jestinom ganuo narod
tupne vjernosti Bogu i

m. p. župnika bi sa-
ntonovića 58 kruna za
aka. — Očevićac.

VIJESTI

OVANJA.

slsko Veličanstvo pro-
luge trećeg raz-
racijom u prizua-
prijeteljem pričuvno-
ne o
sluge na traku
pričuvnom poručniku
ešad puk br. 22.
evisnje pohval-
pollonio
pred neprijateljem natu-
Fagioni, domobr.

evisnje pohval-
dranje pred neprijate-
ju Maroeviću pje-

je.

menovao je namjesniš-
sina kotarskim po-

MOGA KRSTA.

ejasni gospodin Nadvoj-
jenik pokrovitelja Cr-
tojila se, u krugu radi-
ova e. i. k. Apostolskog
od 1 oktobra p. g. da
u kolajnu Crve-
jima, rudarskom činov-
niću, inžiniru Danijelu
čkom stražmeštru II ra-
zuzničkom stražmeštru
ovome

SARA I DOMOVINU.

Piša iz Starograda:
sa Soče, da je onamo
ladosti, pravnik Vinko
je uzoran mladić, vrie-
bio od svakoga ljubljen
šao na frontu, bi tesko
thne. Bog utješio tužne
edinca, jedino uzdanje

talijanskom bojištu

Niko Plazibat, koji se
u Spljetu bio istakao
je kasnije bio nastavio

je njegovj uspomeni
l. T. iznosimo ovo:
ozbiljnog i skromnog
čki život načelom: biti
o nisu poznawali, jer
zreo umjetnik. Njega
e kritike bečkih novi-
obrtne umjetničkog
na. Poslije četiri godi-
ta je izlagala u bečkoj
ajbolje izložene stvari
prešao je na bečku
ova radnja na prijama-
telieru prof. Barwigu.
česmu pokazao je svoj
o za obrtnu umjetnost.
iga ostao je tri godine
u studijama pokazao
svot. I granitne glave i
u alatom mekoću i po-

Sjećam se jedne dječje glave, koju je bio izložio
1912 u „Ausstellung der Oesterreichischen Kunstgewerbe
in Wien“. Koliko je neznosti u njoj bilo i kako je
iskreno izražena naivnost! Na toj izložbi bila je nje-
gova dekorativna figura za park. Mirna lineja i meko-
ća tehnike bila je dječjana od skrajnosti i premda
je figura bila ispod n ravne veličine, udisala je nećim
velikim, monumentalnim. (Ovo je zadnje kupio „Mu-
seum für Moderne Kunst“ u Beču, pače ravnatelj mu-
zeja je zaželio upoznati njenog auktora i stišeći mu
ruku reče: „Radite dalje, jer će iz Vas nešto biti!“)
Jednoglasno ga je bečka kritika hvalila, a osobito se
je u umjetničkoj reviji „der Architekt“ o njemu go-
vorilo i sve njegove radnje bile su reproducirane u
tome listu, govoreći o njemu kao o prvaku izložbe. Iz-
ložio je opet 1913 u Beču, a 1914 u Kölnu, sa još
povoljnijim kritikama.

Zadnju godinu, što je proboravio u Beču, bio je
kod prof. Hannaka, koji ga je silno volio. Svaki put,
što bi skola otvorila kiparske natjecaje, prva nagrada
bila je njegova. Na koncu školske god. 1913-14 do-
bio je nagradu od 5500 K za samostalno otvori atel-
ier. I baš kada je sve pripratio i svojjoj staroj majci
poručio, da se spremi, te dogje u Beč i kad su morali
da se ostvare njegovi ideali survaio ga je udes u ne-
povrat.“

Čitulja.

Teška i ljuta nesreća zadesila je gosp. narodnog
zastupnika dra Antu Dulibicu u Šibeniku. Nakon du-
ga bolovanja, umrije mu u nedjelju poslije podne
vrijedna i dobra domaćica, ljubljena žena Amalija,
rodom Jurišić, ostavljajući ga sa dvoje djece. Čestitu
mlokrvnu gosposgu svako žali tko ju je poznavao,
jer svakome bijaše omiljela svojom dobrotom, čedno-
šću i ljubaznošću.

Teško ucviljenom suprugu i djeci, pokojničinoj
majci, braći i ostaloj svojti, naše iskreno žalovanje,
a dobroj pokojnici, koja se toliko za svoje teške bo-
lesti napatila, Bogu dušu upokojio.

Jučer u jutro bio joj je svečan sprovod. Za lije-
som bijahu teško ražalošeni suprug i brat bijedne
pokojnice, a za njima presvijet. gosp. admiral Zaccaria,
sa presv. gosp. upraviteljem kotarskog poglavar-
stva Calebich-em, koji je zastupao N. P. gosp. Na-
mjesnika, čas. gospodin općinski upravnik grada Šibe-
nika Luger sa općinskim odbornicima, poglavice drugih
okružnih, kotarskih i mjesnih građanskih i vojnih
vlasti, svećenstvo, mnogobrojni činovnici, predstavnici
mjesnih hrvatskih društava, vatrogasci, glazba, pre-
stavnici općine skradinske i zlarinske i nebrojena po-
porka prijatelja i stovatelja dra Dulibica, pokojnice
i pokojničine obitelji, koji svi dopratiše mrtvo tijelo
do grobišta.

Raspis natječaja na učiteljska mjesta god. 1916.

Odlukom 19. februara 1915. br. 1294, bilo je
određeno, da se za god. 1915 ne raspisuje natječaji
za stalno pokrće mjesta nadučitelja i učitelja, a da
se ne prikrate nastavnici, koji su pod oružjem i koji-
ma ne bi bilo moguće da se natječu.

Budući da je ove godine mnogo nastavnika opro-
šteno vršenja vojne službe i povraćeno na svoja uč-
teljska mjesta, i budući da bi, ne raspisujući natječaje
ni ove godine štetovao i interes škole i interes mno-
gih nastavnika, koj su privremeni, a žele postignuti
stalnost, pokrajnsko školsko vijeće odredilo je u sje-
dnici 7. februara 1916, da se u redovitom roku ove
godine raspisu i natječaji za stalno pokrće muških
nastav. mjesta na pučkim i građanskim školama.

No, da se omogući natjecanje i nastavnici
koji vrše vojničku službu, bilo je u istoj sjednici
pokr. školskog vijeća zaključeno, da se za ove natje-
čaje ima odrediti rok od deset sedmica, te da se
mogu uzimati u obzir i natječajne molbe nastavnika-
vojnika, i ako nijesu opskrbljene propisanim prilozima.
Vojničke su oblasti zamoljene, da o tome oba-
vijeste nastavnike, koji su u vojnoj službi.

Pravo na vojnu pripomoć.

Ministarstvo je raspoložilo naredbom 11. veljače,
da vojna pripomoć po zakonu 1912 pristoji takojer
i prostim hraniteljima i hranjenicima. Za postignuće
pripomoći zahtijeva se, da je hraniteljski odnos po-
stajao prije sadašnje opće mobilizacije i da su osobe,
koje traže vojnu pripomoć zbilja bile uzdržavane od
mobilizovanog momka, dotičn. da su uzdržavale svog
hranitelja te da nijesu primale od treće strane pri-
mjernu naknadu. Naravno i treba da opstaje isve
druge pretpostavke zakona 26. prosinca 1912.

Hraniteljima i hranjenicima pripada vojna pri-
pomoć, počam od dana izdanja pomenute naredbe
Ministarstva t. j. 11. veljače.

Javne vojničke vježbe šk. mladeži u Šibeniku.

U prošli petak popodne bile su javne gimnastičke
vježbe po vojničku. Sudjelovahu učenici realne gimna-
zije i pučkih škola u Gradu, Varošu, Docu i Crnici.
Bio je to uistinu dan radosti, veselja i živog interesa
naše mladeži. Svi čisti i uredni, prije tri sata dogjo-
še na Poljanu pod nadzorom profesorâ i učitelja, a
pod upravom g. instruktora natporučnika A. Jeršino-
vića. — Učenici realne gimnazije uvrstše se u re-
dove i povorce, a do njih postavši se isto tako mladež
pučkih škola, svi u potpunom redu. Na tri sata po-
javili se presvijetli gosp. admiral Hugo Zaccaria
u pratnji g. časnika, kojima se pridružise presvijetli
gosp. č. k. dvorski savjetnik pok. šk. nadzornik Ža-
vala i sa upraviteljem g. Ježinom i kot. šk. nad-
zornikom g. S. Sinčićem.

Pregled v sve učenike, g. admiral zaželi, da
svaka škola izvede nekoliko vojničkih vježaba, naj-
prije pučke, pak realne gimnazija. Vježbe su izvršene
na vojničku i prema propisima, te g. admiral izvaji
potpuno zadovoljstvo radi lijepog napretka postignuta
kroz kratko vrijeme, te obodri mladež nek i dalje na-
preduje u ovom vježbanju, koje će im služiti za raz-
vijanje i odgajanje duševnih i tjelesnih svojstava, a
podavat će p. trebita znanja i vještine budućim vojni-
cima. Svojem je zadovoljstvu dao oduška umoliviš
g. upravitelja Ježinu, da to kaže učenici na realne-
gimnazije; on to učini, a isto učiniše i učitelji puč-
kih škola. Vojnička glazba zatim zasvira nekoliko
prikladnih korčenića, dok je mladež pod vodstvom
učitelja oduševljeno korčevala četverredice oko Po-
ljane. Na dani znak, mladež se u povorkama povrati
u svoje škole, osokoljeni ovim javnim istupom, veseli
što se tako spremaju da budu jednom braćelji Ce-
sara i Domovine.

Dajte državi vaše zlato na razmjenu.

Nasha držnost da, prama našim snagama, bu-
demo Državi u pomoći; a najbolje ćemo joj pomoći
ako sve što imamo u zlatnom novcu krunske vrijed-

nosti, u zlatnim dukatima, i t. d. budemo davali dr-
žavi na razmjenu „al pari“ preko a. u. Banke, uzim-
ljući banknote. Za to patriotsko djelo svak će primiti
na uspomenu potvrdu u obliku diplome.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvjestaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 22. Službeno se javlja:

„22. februara 1916:

Na ruskom i jugo-istočnom
bojištu. Ništa novo.

Talijansko bojište.

Na fronti Soče artiljerijske borbe bile su
uopće, a naročito kod Plave, mnogo živahn.

Jedna eskadra naših letjelica preduzela je
napad na tvornice u Lombardiji. Ovom prigod-
nom dvije su se letjelice zagnale, u izvidničke
svrhe, do Milana. Druga je eskadra napak na
talijansko letište i na lučke naprave u Desenzano
na Gardskom jezeru. U ova ova predu-
zeća opaženo je, da su predmeti napada bili
mnogo puta pogogjeri.

Unatoč žestokoj paljbi neprijateljske artilje-
rije, sve su se letjelice povratile čitave.

BEČ, 23. Službeno se javlja:

„23. februara 1916.

Rusko bojište.

Naše sigurnosne čete odbile su na sje-
vero-zapadu Tarnopolja ruske zagone, protiv
već često spomenutih pomaknutih opkopa polj-
skih straža. Inače nikakovih osobitih događaja.

Talijansko bojište.

Na fronti Primorja nastavljaju se živahne
artiljerijske borbe. Iza neprijateljskih linija opa-
zilo se je ovecih požara.

Jugo-istočno bojište.

Na jugo-istoku Drača neprijatelj je bio iza-
gnan iz jedne prednje pozicije. Jedna austro-
ugarska letjelica obasula je bombama talijanske
lagje, koje su se nalazile u luci Drača. Jedna se
je transportna lagja upalila, te je potonula.

Zamjenik poglavice generalnog štaba
v. Höfer podmaršal.

Izvjestaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 22. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 22. februara.

Zapadno bojište.

Juče je bila živahna artiljerijska djelatnost
na mnogim mjestima fronte; tako je bilo između
konala La Bassée i Arrasa, gdje smo mi, istočno
od Soucheza, otrgli Francuzimu na jurš 800
metra njihove pozicije, i zarobili 7 oficira i
319 momaka. Između Somme i Oise, na frot ti
Aisne, i na mnogim točkama Šampanje bor-
bena je djelatnost doprla do velike žestine.
Na sjevero-zapad Tahure izjalovio se francuski
napad ručnim granatama. Između aviatičara
koji su s obje strane uzletjeli, došlo je do
mnogobrojnih borba po zraku, osobito iznad
neprijateljskog fronta. Njemački je zrakoplov
kod Revigny paio obnoć žrtvom neprijateljske
vatre. Inače prilike se nijesu izmijenile.

BERLIN, 23. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 23. februara.

Zapadno bojište.

Na istoku Moze napali smo dovrh selâ
Consenvoye i Azannes neprijateljske
pozicije izgrajene od godine i pó sa svim sred-
stvima vještine utvrgijavanja. Naš je napad
provalio u širinu od deset kilometara i do tri
kilometra duboko. Uz veoma znatne krvave
gubitke, neprijatelj je izgubio preko 3000 za-
robljenika, i brojni još nepregledni materijal.
Napadom osvojili smo u gornjem Elsanu, na
zapadu Heidweilera neprijateljske pozi-
cije, u širinu od 700 metara i 400 metara u
dubinu. Zarobili smo 80 ljudi. Održasmo se u
brojnim borbama u zraku, s one strane neprija-
teljskih linija.

Vrhovna uprava vojske.

Turska u ratu.

IZVJEŠTAJI TURSKOG GLAVNOG STANA.

CARIGRAD, 23. Turski glavni stan javlja:
Sa različitih fronta nijesu prispjele nikakove
vijesti, koje bi javljale znatnije promjene.

General Sarraill u Atini.

ATINA, 22. Stigao je general Sarraill i
primljen je od kralja u audijenciju.

Engleske ribarske lagje potopljene.

LONDON, 23. „Lloyd“ javlja: U Lowestoftu se
iskrcala posada dviju engleskih ribarskih lagja, koje
su bile potopljene u Sjevernom moru.

Nizozemski parni brod udario o minu.

AMSTERDAM, 23. Javljaju se iz Maasluisa: Sa
neke parne lagje iskrcale su se dvije osobe od po-
sade nizozemskog parnog broda „La Flandre“, koji
je blizu Gallopera nabasao na minu i potonuo.

Propast Zeppelina.

PARIZ, 23. Agencija Havas saopćuje: Zeppelinov
zrakoplov, koji je oko osam sati na večer bio palj-
bom oboren u Bar-le-Duc, lebdio je s ugašenim svi-
jećama u visini od 1800 do 2000 metara i borio se

je s vjetrom. Netom je došao nama na domet
počelo je bombardovanje. Jedna je požarna grana-
nata probila zrakoplov i zapela je o konop.
Vatra se je proširila uzduž čitav zrakoplova, koji
je gorio, a da nije prsnuo, već je počeo poma-
padati. Kad se je Zeppelin dotakao zemlje tada pu-
koše bombe, koje je sobom nosio. Svijet je na-
sao još samo njegove skrhanie i zdrobljene ostatke.

Između Grčke i Italije.

RIM, 23. Kako novine javljaju, raspravljali su
talijanski poklisar u Atini s ministrom predsjednikom
Skuludisom i grčki poslanik u Rimu sa Sonnimom o
upadići preko debate, koja se je vodila u komori u
poslu Krfa. Raspravljanje je dovelo do rješjenja upa-
dice putem prijateljskih izvaja.

Buna u Kairu.

RIM, 23. „Ordine“ javlja, da je u Kairu buk-
nuo ozbiljni prevrat zbog poziva redifâ; tom je pril-
ikom bilo usmrćeno 35 osoba, a 45 ih ranjeno. Nemiri
su se proširili i na dio citadelle, gdje su engleski of-
ficiri naprosto poubijali stanovnike. Mržnja puka
protiv egipatskog sultana to više raste.

Ruski car u Dumi.

PETROGRAD, 23. U 2 sata poslije podne, car
s velikim knezom Mihajlom Aleksandrovićem i dvor-
skim ministrom, došao je u Dumu. Na ulazu doče-
kaše ga predsjednik dume s činovništvom, i svi za-
stupnici, koji pozdraviše cara zanositim poklicima
„Hurrah“. Poslije službe Božje, car je upravio vrlo
milostive riječi Dumi. Na to je predsjednik odgovorio
rodoljubnom besjedom. Zatim je ispjevana narodna
himna. Car se zadržao sa poklisarima i poslanicima
saveznih država. Zatim uzgje u sabornicu, gdje je do-
čekan sa poklicima „Hurrah“. Pošto je iznovice is-
pjevana narodna himna, car je upisao svoje ime u
zlatnu knjigu začasnih gostova Dume, i ostavio je
Kuću uz oduševljeno klicanje zastupnika.

RAZLIČITE VIJESTI

Psi za vojsku na bojištu.

Proglas e. i. k. ratnog ministarstva, da se do-
stave psi za vojsku na bojištu, pobudio je u javnosti
toliko zanimanje, pa je toliko sposobnih pasa prijav-
ljeno, da je obilno pokrivena potreba pasa za dosta
vremena. — Ali s obzirom na mnoge prijave ne će se
moći odvesti svi ponuženi psi odmah, nego se po-
jedinići ovim putem mole, da se ustrpe, dokle se budu
mogli upotrijebiti prema potrebi, koja bude nastala.
Pošto još uvijek stižu daljne ponude, upozoruje se
na to, da se samo takvi psi prijave, koje ne treba
odmah odvesti, i da se mogu upotrijebiti za svrhe te-
čaja isključivo njemčki ovčerski psi, doberman
pinčeri i airedaleteriiri. — Prijavljuju se kao i do-
sad, kod e. i. k. tečaja za vjuge ratnih i sanitarnih
pasa, Beč XVIII, Herbeckstrass 66 (telefon br. 39.165)
A bernardinske, leonbarske, dođe i drugo pse, koji
su dobri za tegljenje, valja opet prijaviti kod e. i.
kr. ravnateljstva za utvrđnu gradnju (e. i. k. odje-
ljenje za ratne pse) Beč, VI, Getreidemarkt 9 (tele-
fon broj 6002) C. i. k. ratno ministarstvo.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 22. Si comunica ufficialmente:

„22 febbraio 1916.

Teatro della guerra russo e sud
orientale.

Nulla di nuovo.

Teatro della guerra italiano.

Sul fronte dell'Isonzo i combattimenti di arti-
gleria furono generalmente, ma in ispecie presso
Plava, molto vivaci. Una delle nostre squadre di ve-
livoli mosse un attacco agli stabilimenti industriali
nella Lombardia. Due velivoli s'inoltrarono in questo
incontro a scopo di esplorazione fino a Milano.
Un'altra squadra attaccò la stazione di velivoli ita-
liana e le opere portuali a Desenzano sul lago di
Garda. In tutte le due imprese si osservò che gli
oggetti dell'attacco furono numerose volte colpiti.
Ad onta del violento fuoco dell'artiglieria ne-
mica tutti i velivoli fecero ritorno illesi.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale
von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 22. Il Wolff Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 22 febbraio.

Teatro della guerra occidentale.
Ieri vi fu vivace attività dell'artiglieria in molti
punti del fronte. Così accadde fra il canale di La Bassée
ed Arras, dove abbiamo strappato ai Francesi in un'as-
salto ad est di Souchez 800 metri della loro posi-
zione ed abbiamo fatto prigionieri 6 ufficiali e 319
uomini. Fra la Somme e l'Oise, sul fronte dell'Aisne,
ed in parecchi punti della Sciampagna l'attività com-
battiva salì a maggiore violenza. A nord ovest di Ta-
hure, un attacco francese con granate a mano fallì.
Fra aviatori, saliti da ambe le parti, si venne a nu-
merosi combattimenti aerei, particolarmente dietro il
fronte nemico. Presso Revigny un'aereoavve germani-
ca di notte cadde vittima del fuoco nemico. Del
resto la situazione è inalterata.

La suprema direzione dell'esercito.

Bollettino del quartiere generale turco.

COSTANTINOPOLI, 22. Rapporto ufficiale del
21 febbraio. La nostra armata, seguendo considerazioni
militari, si è ritirata, senza perdite, in una posizione
situata ad ovest di Erzerum, dopo di avere distrutto
le posizioni site quindici chilometri ad est della città,
e annientato sopra luogo 50 vecchi cannoni, che
non potevano venir trasportati. Le notizie fantastiche,
diffuse dai Russi, secondo le quali essi avrebbero
catturato a Erzerum 1000 cannoni e fatto 80.000 pri-
gionieri contraddicono la verità. Effettivamente nei
dintorni di Erzerum non ebbe luogo alcun combatti-

mento, eccettuati i conflitti verificatisi nelle mento-
vate posizioni. In fondo, Erzerum non era punto una
fortezza, ma una città aperta. Le vecchie fortificazioni
trovantis nei suoi dintorni non avevano alcun valore
militare; per questo motivo la difesa della città non
fu presa in considerazione.

Ranjeni i poginuli dalmatin- ski vojnici.

Iz popisa gubitaka br. 306 od 3/11 1915.

Ranjeni i poginuli vojnici pješadijske pukovnije br. 22.

Brajković Ivan, pješak 20. kump., rođen u
Ižu Velom, 1895, poginuo (5/10 1915).

Gavrančić Petar Ivanov, pješak 2. kump.,
rođen u Blatu, 1884, pog. (2/10 1915).

Klapov Stipe Leonardov, pješak 2. kump.,
rođen u Tjesnu, 1884, pog. (2/10 1915).

Pupovac Spasoje Nikolin, pješak 2. kump.,
rođen u Obrovu, 1890, ranjen.

Storić Luka, pješ. 20. kump., rođen u Šibe-
niku, 1887, pog. (5/10 1915).

Iz popisa gubitaka br. 312 od 11/11 1915.

Poginuli vojnici dom. pješ. reg. br. 23.

Lučić Ante Tomin, pješak 1. kump., rođen u
Zadru, pog. (20/9 1915).

Marković Petar, pješak 1. kump., rođen u
Sinju, pog. (22/9 1915) — Matušina Ilija, pješak
8. kump., rođen u Vrlici, 1883, pog. (24/9 1915).

Oklopčić Petar, pješak 11. kump., rođen u
Vrlici, 1893, pog. (6/7 1915).

Pavičić Bare, pješak 8. kump., rođen u
Zadru, 1885, pog. (24/9 1915) — Plazanić Josip,
pješak 1. kump., rođen u Vrlici, pog. (14/8 1915).

Romac Ivan, kapural 4. kump., rođen u Si-
nju, 1887, pog. (20/8 1915).

Stanić Ivan, pješak 2. kump., rođen u Obrov-
cu, 1883, pog. (15/9 1915).

Biorine 3 — Barbarić Božo pok. Bože, Biorine 3 — Vranješ Stipe pok. Ivana, Krstacice 2 — Petričević Niko pok. Ivana Lovreć 3 — Brdar Filip pok. Tome, Svib 4 — Mustapić Niko pok. Marijana, Lokvičić 4 — Mustapić Manda ud. pok. Jure, Lokvičić 3 — Bako Jure pok. Ante, Zagvozd 3 — Benkovač, uprava hrvatske državnice, utjerano na tombuli priređenoj dneva 2 prosinca 1915, kr. 300.

O miš, općinsko upraviteljstvo, sakupljeno kr. 159.50.

Proloz ac: župski ured, sakupljeno kr. 196; dopriniješe:

U Proloz ac: Skegro Petar pok. Stipana kr. 2.40 — po k. 2: Tolić Ante pok. Josipa, Jukić — Ban Ivan Jo. pov, Čurčija Mijo pok. Mate, Ivan pok. Petra, Grbovac Angja žena Jose, Joko pok. Paške, glavar — Odak Ante pok. Mate kr. 1.10 — po kruna 1: Prgomel Joka žena Marijana, Sekulović Ana žena Mije, Garac Angja cer. Mate, Relja Frano, c. k. financ. nadstr. Sočo Ivan pok. Ivana, Buljan Jozo pok. Paške, Sočo Jozo pok. Ante, Kasalo Iva žena Jure, Iva žena Petra, Ante pok. Ivana, Rajić Iko pok. Mate, Jakov pok. Mate, M. šić-Biljeđić Matija žena Ivana, Kataravić Mate pok. Paške, Jozo pok. Paške, Ante pok. Tome, Joka žena Marijana, Matija žena Ivana, Mate pok. Nikole, Rajić Ivan pok. Josipa, Tolić Ivan Nikolin, Matija žena Antina, Lucija žena Mate, Mikulić

Marija cer. pok. Mije, Dropulić Stipe pok. Bože, Jozo pok. Marka, Frano pok. Ivana, Jela žena Marka, Grbovac Marijan pok. Ante, Manda žena Ivana, Ana žena Mije, Paško Matin, Grabovac Stipan pok. Mije, Lazo Jure pok. Ivana, Sekulović Nikola pok. Mije, Radjević Gjuro pok. Jove, Radović Mijo Stipanov, Pulj Luka pok. Bože, Ana cer. Nikole, Barbić Ana Jozna, Mašić Angja žena Mate, Mijo pok. Ivana Pogjanac, Stipan pok. Ante, Matija žena Ivana, Ana žena Ante, Turić Mate pok. Nikole, Grbovac Jela žena Mije, Meter Mate Josipov, Grbovac Ivan pok. Petra, Meter Filip pok. Paške, Bubalo Ivan pok. Ante, Dropulić Marko pok. Mije, Dropulić Arlesa, Stipan pok. Mije, Turić Mara ud. pok. Ivana, Barbić Mara žena Paške, Iva žena Iviše, Mikulić Ana žena Stipe, Jela žena Miška, Olujić Tadija pok. Petra, Mikulić Stipan pok. Ivana, Bilopavlović-Ažija Ante pok. Ivana, Buljan Mate pok. Petra, Ivan pok. Petra, Antica žena Mije, Vidak Mara žena Petra, Mara žena Josipa, Matija žena Mije, Strinić Jozo pok. Mije, Iva žena Mate, Marijan p. Jakova, Matić Mijo pok. Petra, Odak Petar pok. Petra, Barb. Marijan pok. Petra, Pera ud. pok. Mate, Tolić Mara žena Ivana, Kataravić Marijan pok. Joz — po para 70: Bubalo Iva žena Stipe, Joka žena Mate — po p. 60: Grbovac Joka žena Mate, Tolić Mara ud. pok. Marka, Surlin Jure Petrov, Rajić Luka pok. Andrije, Čurčija Luka pok. Mate, Prlj Matija žena Ivana, Mašić Mate Petrov, Jukić Marijan pok. Petra, Bilopavlović-Ažija

Mate pok. Marijana, Buljan Stipan pok. Petra — po para 50: Garac Nikola pok. Mije, Iva cer. pok. Mije — po para 40: Dropulić Jozo pok. Marka, Jukić Vid pok. Ante — Grbovac Stipan pok. Tadije p. 20. U Postranju: Bašić Filip žena I. e. kr. 4 — po kr. 2: Tomić-Femić Ivan pok. Stipe, Stanić Simo pok. Gabre, Kevra Luka pok. Todor, Rimac Pere p. Mate, Bilić Nikola Ivanov, Jurčić Ante pok. Ivana — po kr. 1: Bilić Ivan pok. Nikole, Jurčić Iva žena Ante, Petričević Mijo pok. Stipana, Petar pok. Simuna, Munda žena Ikičova, Jakov pok. Jakova, Ivan pok. Mije, Jurčić Angja žena Mije, Dračar Jela žena Mije, Jozo p. Tome, Jurčić Angja žena Ika, Mašić Luka pok. Ivana, Surlin Marko pok. Joz, Blažević Marko pok. Grge, Česljar Luka pok. Filipa, Karavuz Matija pok. Mije, Leko Joko pok. Martina, Marijan pok. Ivana, Benco Pere pok. Jure, Dogan Jozo pok. Ante, Mašić Josip pok. Paške, Radelić Ante pok. Mije, Česljar Josip pok. Ivana, Sako Mate pok. Mije, Mašić Ivan pok. Jakova, Kopic Nikola pok. Ivana, Kata žena Nikole, Matija žena Stipe, Mršić Mijo pok. Jakova, Grbovac Jela žena Nikole, Petričević Jela žena Ivana, Benco Joko pok. Jure, Čurčija Iva žena Nikole, Matija žena Ika, Iko pok. Ivana, Jozo pok. Ivana, Garovljević Marko, Stanić Mara žena Jove, Nikolić Manda žena Petr, Odović Nikola, Lasić Mara žena Marka, Ivan pok. Murka, Ana žena Marijana, Galić Mate pok. Jakova, Rako Mijo p. Petra, Ruža ud. pok. Ika, Bilić Mara žena Marinka,

Mašić Marko pok. Ante, Iva žena Murjana, Pirić Ivan pok. Mate, Marko pok. Luke, Rimac Jela ud. pok. Ivana, Mršić Jure pok. Paške, Mašić Mara ud. pok. Mate, Radelić Luca ud. pok. Filip, Marko pok. Mije, Leko Ante pok. Ivana, Matija žena Josipa, Mate pok. Ivana, M. šić Juko pok. Martina, Mašić Lovre Matin, Larić Pavao pok. Luke — Čurčija Mara žena Ante para 70, po para 60: Blažević Jozo pok. Grge, Mršić Antica ud. Ika, Mandić Jovo pok. Todor, B. ković Manda ud. pok. Lize, Samaržić Petar pok. Mije, Leko Iva žena Mate — po p. 50: Lasić Mate pok. Mate, Radelić Josip pok. Petra — po para 40: Petričević Ante pok. Simuna, Mate pok. Lovre, Ivan pok. Marka, Lasić Gritan pok. Mate, Bilić Jela cer. Marinka, Meter Mara žena Joz — Radelić Ikan pok. Bariše para 50. Drniš, nadžupski ured, sakupljeno kr. 80. Imotski, mjesni odbor kr. 17.70, i baš: sakupljeno između namještenika c. k. ureda za otkup duhana kr. 39, dopriniješe: Brantsch Franjo, upravitelj kr. 20 — Bonavia E., nadzornik 4 — po kr. 2: Curic Attilio, revident, Galinović Franjo pomoćnik, Mirošević Nikola, pomoćnik, Zeman Jaroslav, preglednik, Lekić Ante, pomoćnik, Vučemilović Nikola, poslovatelj, Kuljat Mihov, poslovatelj — Aćimović Stipan poslovatelj kr. 1. (Sljedi).

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Uredu „Objavitelja Dalmatinskoga“ u Drnišu. — Per l' inserzione degli Avvisi nell' ultima pagina rivolgersi all' Uff. cio dell' „Avvisatore Dalmato“, Drniš

POZOR DOMAĆICE, GOSTIONIČARI I BOLNICE!

Nugjam dok zalaha traje:

K-MESO t. j. danska govedina kuhana u j. 1/2 kg.	K	2.32
GOVEGJI GULAS, danski 1/2 kg.	"	2.30
RIZOTO, riža kuhana u masti sa lukom 1 kg.	"	1.75
KONDENZIRANO MLIJEKO, 1/2 kg.	"	1.90
PRIMISSIMA SUHO MLIJEKO, 1 kg. (za 10 litara mlijeka)	"	4.90
RIBLJE PRZENICE, 1 kg.	"	2.80
LOKARDE, (vanredno delikatne, kutija od 400 grama)	"	2.—
FINE NORVEŠKE SARDINE, kutija od 190 grama	"	1.25
FINE NORVEŠKE SARDINICE, kutija od 150 grama	"	1.—
PASTETA OD DŽIGARICE, kutija od četvrt kilograma	"	1.40
KORUNSKA HRANIVA JUHA, p. kg. (za 7 litara juhe)	"	1.30

Sve u limenim kutijama. — Cijene na veliko znatno jeftinije.
Poštanski zamotci na kušnju pouzećem.
— (Za poštarinu i omot K 1.10)

Uvažac skandinavskih proizvoda:
Adolf Krausz stariji, Osijek, I. Županijska ulica 59.

Primaju
se oglasi
na četvrtoj
stranici uz
umjerenu
cijenu.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Si accettano avvisi in quarta pagina a prezzi modici.

FRATELLI MANDEL & NIPOTE
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno* 4 1/2 del *Credito fondiario dalmato* *Obbligazioni provinciali dalmate* 4 1/2. *Lettere di pegno* 4 1/2 o

4% della *Banca Commerciale di Budapest*. — *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest* 4 1/2. — *Prestito ferroviario Bulgare* al 6 e 5 1/2. — *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina* 4 1/2 ecc
ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.
CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874* Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor 20
Credito fondiario Austr. 3 1/2. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust 1858. Vinc. princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.
Banca Ipotecaria Ungherese 4 1/2. Vinc. princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.
Lotti turchi 1870 da fchi 400. Vinc. princ. fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.
Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane e Ungheresi. Vinc. princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.
ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4 1/2.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e di richieste dei propri clienti, senza alcuna sp sa
ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.
ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incedi, Vita, Accidanti, Furto con incasso*, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE — SPLIT

CENTRALA: u Ljubljani. PODRUŽNICE: u Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici i Celju.

Prima uloške na knjižice uz kamatnjak od 4 1/2 % čistih i na tekući račun prema dogovoru. Kupuje i prodaje vrijednosne papire, devize i valute. — Preuzimlje na unovčenje čekove, devize, mjenice i dokumente ukrcanja. — Izdaje kreditna pisma. — Izvršuje sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskompt-mjenica - Predujmovi na robu. - Poslovnica austrijske razredne lutrije.

Dionička glavnica: K 8,000.000 — Pričuvna zaklada preko: K 1,000.000

GR
N
God.
Objav
o bja
u az
10 para
Pr
pret late
pr maju
P
Za
OE
K
popijev
pjesma
maljeću
po svu
livadi;
satti.
čudesn
snijeva
čoj ru
malo
isto su
lječu
lakrdij
prošla
jenila
P
lagala
Galicij
vojske
plaviti
bila p
šetom
trati a
se pre
s nam
još bil
jatelj
log, i
riti na
nijesu
Francu
če nac
ostati
P
o skor
mljama
jatelj
temelj
ljetnim
engles
izjalov
nialno
nom
na du
nerado
zajedn
puno
francu
time
se i p
o hral
fronte
Pišu d
Z
koje se
lovac
utemel
pravo
kava s
ševa, k
lovac r
Ostoj
imali s
kaziva
sv. Mil
Lažan
dovsko
sada
privrže
limu i
unapre
neprisi
nost d
nasljed
noj br
maju
svoja
rektne
bine, k
imaju
lanju
I
tako d
risti u
svaka
mogli